Aşıq Hüseyn Cavanın 100 illik yubileyi qeyd olundu

Noyabr ayının 23-də R.Behbudov adına Azərbaycan Dövlət Mahnı Teatrında tanınmış aşıq, Əməkdar Mədəniyyət İşçisi Aşıq Hüseyn Cavanın anadan olmasının 100 illiyinə həsr edilmiş xatirə gecəsi keçirilib.

"Mühacir" xəbər verir ki, Azərbaycan Aşıqlar Birliyinin təşəbbüsü (AAB), Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən gecədə elm, mədəniyyət, incəsənət xadimləri, ictimaiyyət nümayəndələri, Təbrizdən gəlmiş qonaqlar iştirak ediblər.

AAB-ın sədri, Əməkdar Elm Xadimi Məhərrəm Qasımlı Aşıq Hüseyn Cavanın həyat və fəaliyyətindən söhbət açıb. Bildirib ki, aşıq 1916-cı ildə İranın Qaradağ mahalının Uti kəndində anadan olub. Atası vəfat etdikdən sonra ailə Azərbaycanın Ağdam rayonunun Şərəfxanlı kəndinə pənah gətirib. O, Aşıq Ələsgərin qardaşı oğlu Aşıq Musadan sənətin sirlərini öyrənib. Şifahi xalq ədəbiyyatını dərindən mənimsədiyinə görə toy-düyünlərdə, el şənliklərində çıxış etməyə başlayıb, oxuduğu el havaları və yazdığı şeirlərlə insanların qəlbinə yol tapıb.

Bildirilib ki, 1938-ci ildə yenidən Təbrizə qayıdan aşıq orada "Vətən yolunda" qəzeti ilə əməkdaşlıq edib və millidemokratik hərəkata qoşulub, sazı və sözü ilə fədailəri qələbəyə ruhlandırıb. Milli hökumət onu "21 Azər" medalı ilə təltif edib. 1946-cı ilin martında Təbrizdə Dövlət Dram Teatrı təşkil olunarkən o, direktor müavini vəzifəsində çalışıb, inqilabi ruhlu nəğmələri ilə çıxış edib. Burada aşıqlar ansamblı yaradıb. Milli hökumətin süqutundan sonra dostlarının köməyi ilə Bakıya qayıdan aşıq 1946-cı ildə M.Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasında solist kimi fəaliyyət göstərib. Xalq Şairi Səməd Vurğun onun yaradıcılığına yüksək qiymət verib, onu Azərbaycan Yazıçılar İttifaqı sıralarına qəbul edib.

Moskvada Azərbaycan ədəbiyyatı və incəsənəti ongünlüyündə aşıqlar ansamblının bədii rəhbəri kimi iştirak edən Aşıq Hüseyn Cavanın yaradıcılığı hər zaman yüksək qiymətləndirilib və o, bir sıra orden və medallarla təltif olunub. Aşıq 1985-ci il noyabrın 14-də vəfat edib.

Natiq qeyd edib ki, aşıq şeirinin bütün növlərində əsərlər yaradan Aşıq Cavan əsasən gəraylı və qoşmalara üstünlük verib, Vətən gözəllikləri, əmək qəhrəmanlarını öz şeirlərində vəsf edib. Yüksək insani keyfiyyətə, fitri istedada malik Hüseyn Cavan hər zaman sevilib, el şənliklərinin bəzəyi olub. Onlarla gənc aşığın yetişməsində böyük əməyi olan, üç dastan yaradan H.Cavanın bir-birinin ardınca çap olunan "Azadlıq mahnıları", "Sədəfli saz", "Danış telli sazım", "El aşığı" kimi 10-a yaxın şeirlər kitabı ona ümumxalq məhəbbəti qazandırıb.

Tədbirdə aşığın sözlərini Məhbub Xəlili, Cavad Qəhrəmani, Əli Səlimi, Hüseyn Zari, Çingiz Mehdipur, Mahmud Cahangiri kimi tanınmış Təbriz aşıqları, eləcə də ölkəmizin Əməkdar mədəniyyət işçiləri Mahmud Məmmədov, Gülarə Azaflı, "Çeşmə" folklor qrupu və digər gənc ifaçılar səsləndiriblər.

"Mühacir"in arxivindən seçmələr

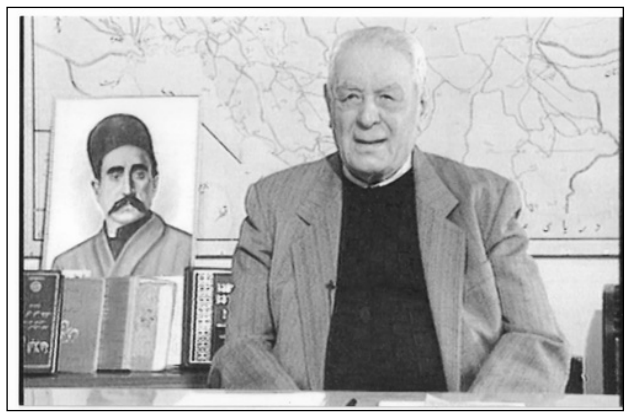

Qəzetimizin birinci dövrədə işıq üzü görmüş bütün 96 sayı arxivimizdə səliqə ilə saxlanılır. Onları vərəqlədikcə görürük ki, yüksək intelektə malik yazarlarımızın orada yayımlanan əksər yaradıcılıq nümunələri bu gün üçün də aktualdır, müasirdir. Bunu, eləcə də tələbkar oxucularımızın xahişlərini nəzərə alaraq mətbu nəşrimizdə onların müəyyən qisminə ikinci həyat verməyi qərara aldıq.

Sizlərə ixtisarla təqdim edəcəyimiz "21 Azər" sərlövhəli, "21 Azərin özünəməxsus xüsusiyətləri" altısərlövhəli yazı Azərbaycan Demokrat Firqəsinə və İranlı Mühacirlər Cəmiyyətinə uzun müddət sədrlik etmiş, həmçinin qəzetin redaktoru olmuş Əmirəli Lahrudiyə məxsusdur.

21 Azərin özünəməxsus xüsusiyyətləri

XX əsr Şərqin oyanması əsridir. Azad yaşamaq uğrunda mübarizə, biganələrin hökmranlığına son quyulması uğrunda mübarizə əsridir. 21 Azər özbaşınalığa və yarımmüstəmləkəçiliyə qarşı çıxan xalq hərəkatında özünəməxsus yer tutur.

21 Azərin 1-ci xüsusiyyəti

21 Azər İran tarixində ilk dəfə milli məsələni gündəliyə çıxartdı. Milli dil və milli mədəniyyət 21 Azərin tələblərinin mərkəzində dayandı. Milli məsələnin irəli sürülməsi tarixi zərurətdən doğurdu. İran çoxmillətli ölkədir. Azərbaycan İranda yaşayan xalqlar və milli əqəliyyətlər içərisində həm ərazi, həm də əhali cəhətdən 2-ci yerdə durur. Azərbaycanlıların dili türk dilidir. Bu dilin İranda yaşayan başqa xalqların dilləri ilə qohumluq və irqi əlaqəsi yoxdur. Azərbaycan xalqının özünəməxsus mədəniyyəti, bununla əlaqədar özünəməxsus psixologiyası vardır. Bu xüsusiyyətlər 21 Azər hərəkatını İranda baş verən inqilabi hərəkatlardan fərqləndirir.

Təbrizdə salari-milli Bağırxanın büstünün açılışı, 1946-cı il

21 Azərin 2-ci xüsusiyyəti

İranda yaşayan xalqlar əsrlər boyu birgə həyat sürmüş, Şərq mədəniyyətinin inkişafında, ölkənin xarici hücümlardan qorunmasında birgə hərəkat etmişlər. Bu tarixi ənənəyə sadiq qalan 21 Azər hərəkatı Azərbaycan xalqının istəklərini İranda yaşayan bütün xalqların istəkləri ilə birləşdirdi, təyini-müqəddərat hüququnu ayrılmaq hüququndan ayırdı, vahid ölkə daxilində muxtariyyət tələbi ilə kifayətləndi.

21 Azərin 3-cü xüsusiyyəti

21 Azər hərəkatı özünün ictimai məzmununa görə İranda baş verən bütün inqilabi hərəkatlardan fərqlənir. Torpaq məsələsinin kəndlilərin xeyrinə həll edilməsi İranda tarixi ilk hadisə idi. Dövlət torpaqları, Azərbaycana qarşı çıxan feodalların torpaqları pulsuz olaraq kəndlilər arasında bölüşdürüldü. Kəndli və mülkədar münasibətləri qanun çərçivəsində nizama salındı. Kərxanalar və emalatxanalar dövlət himayəsinə alındı. Azərbaycan dili rəsmi dövlət dili elan oldu. Milli radio, milli teatr və milli fiiarmoniya yarandı. İlk Milli Universtitet açıldı. Azərbaycan qadını ilk dəfə seçib-seçilmək hüququ aldı. Bütün bu ictimai və iqtisadi dəyişiklər ona görə özünəməxsus xüsusiyyət daşıyır ki, İranda baş verən bütün inqilabi hərəkatlar belə bir radikal məzmun kəsb etməmişdir.

Zəncanda 8 mart Beynəlxalq qadınlar günü münasibətə keçirilən toplantı, 1946-cı il

21 Azər 4-cü xüsusiyyəti

İranda baş verən ictimai və siyasi dəyişikliklər üçün obyektiv amil var idi. Antihitler qüvvələrin İranda olması bu dəyişiklikliyin sürətlənməsində təkan verici rol oynadı. Lakin bu rolun ikili xüsusiyyəti var idi. Bu isə 21 Azərin həm qələbəsində, həm də məğlubiyyətində özünü göstərdi. Elə buna görə də 21 Azərin qiymətləndirilməsi ikili xüsusiyyət daşıyır. 21 Azər hərəkatının tərəfdarları antihitler qüvvələrin demokratik dəyişikliklərdə rolunu qəbul edirdilər. Sovetlərin 21 Azər hərəkatının qələbəsindəki rolu üzərindən sükutla keçirlər və yaxud onu lazımınca qiymətləndirmirlər. 21 Azərin qəti əleyhidarları isə bu hərəkatın milli və mütərəqqi məzmununu inkar etmək məqsədilə hərəkatın qələbəsində sovetlərin rolunu şişirdirlər. 21 Azər hərəkatı ilə əlaqədar bu ifrat düşüncələrə baxmayaraq müttəfiqlərin İranda olması, xüsusilə Sovet Ordusnun Azərbaycanda yerləşməsi 21 Azər hərəkatının qələbisini asanlaşdırdı. 21 Azəri başqa hərəkatlardan fərqləndirən xüsusiyyət də bundan ibarət idi. Başqa sözlə desək, 21 Azər zamanın məhsulu, dövrün övladı, Hitlerizmə qarşı azadlıq müharibəsinin qanunauyğun nəticəsi, dünya miqyaslı qurtuluş hərəkatlarının başlanğıcı idi. Diktatorluğun dağılmasında və demokratiyanın Azərbaycanda qələbə çalmasında müttəfiqlərin rolu bu baxımdan qiymətləndirilməlidir.

Eyni zamanda müttəfiqlərin müharibədən sonrakı rolu mənfi oldu. Bunun nəticəsində 21 Azər hərəkatı boğuldu. Müharibə illərində əldə edilən demokratiyaya son qoyuldu.

Seyid Cəfər Pişəvəridən xatirələr

(əvvəli ötən sayımızda)

Balaş Azəroğlu -Xalq şairi

Pişəvərinin çıxışı Bağırovun gözlədiyinin əksinə olsa da o, narazılığını büruzə vermək üçün, görək ağayi Padiqan nə deyir - Padiqana söz verdi. Padiqan Pişəvəri kimi acı danışmasa da o da hadisələrin bu şəkildə olmasından narazılığını bildirdi.

Sonra Qulam Yəhya fədailər adından danışdı. Bağırov məclisin onun istədiyi kimi getmədiyini görüb istiqaməti dəyişmək üçün şairlərə söz vermək qərarına gəldi. İlk sözü Səməd Vurğuna verib, "Yandırılan kitablar" şeirini oxumasını dedi. Ancaq S.Vurğun şeirin yanında olmadığını və əzbər bilmədiyini deyib üzr istədi. Səməd hətta ayağa qalxıb başqa bir şeir oxuyub və sağlıq da demək istəmədi.

Onun bu hərəkəti Bağırova möhkəm toxunsa da, pərtliyini büruzə verməmək üçün sözü həmin məclisdə iştirak edən fars şairi Jaləyə verdi. Jalə fars dilində bir şeir oxudu. Şeiri onunçun tərcümə etdilər. Sonra S.Rüstəmə söz verdi, Süleyman "Təbrizim" şeirini oxudu. Sonra da üzünü Biriyaya tutub dedi, mənim adıma göndərdiyin şeiri burada oxu, qoy məclisdəkilər eşitsin. Biriya şeiri əzbərdən oxudu.

Bağırov ona dedi ki, mən səndən belə sızıltı, acizlik gözləmirdim. Biriya şeirdə yazmışdı "Teymurun, Çingizin zülmü yalandı, cəsədlər üstündə tonqal qalandı". Bu Bağırovun xoşuna gəlməmişdi. Axırda üzünü mənə tutub dedi, görək Azəroğlu nə deyir. Mən aşağıdakı 4 misra şeiri oxudum:

Sən Azəroğlusan, məzlumam demə,
Bu el azadlığın sorağındadır.
Mübariz yaşayıb, mübariz ölmək
Bizim bu ölkənin torpağındadır.

Mən şeiri oxuyandan sonra o dedi: - Əlbəttə, mübariz yaşamağı, mübariz ölməyi bacarmaq lazımdır.

Biriyaya müraciətlə deyilən bu sözlərin bütün məclisə aidiyyatı var idi. Məclis gecədən xeyli keçmiş qurtardı. Adamların əhvali-ruhiyyəsindən hiss olunurdu ki, məclis gözlənilən nəticəni verməmişdi. Ev sahibinin giriş sözündən özündən razılıq hiss olunurdu.

O özü də Pişəvəridən belə narazı çıxış gözləmirdi. Padiqanın, Qulamın çıxışları xoşuna gəlməmişdi. Üzə vurmasa da S.Vurğunun şeir oxumaması da ona toxunmuşdu.

Bəlkə elə buna görəydi ki, Biriyanın sızıltılı şeirini bəhanə edərək onu da tənqid etdi. Milli hökumətin generalları da məclisdə özlərini məğlub qoşunun başçıları kimi hiss etdilər. Halbuki, onlar cəbhədən sorğu-sualsız geri çağırılmışdılar.

Cəbhədən Təbrizə, Təbrizdən Bakıya gəlmələrinin mahiyyəti o günə qədər onlara məlum deyildi. Bir sözlə, tanışlıq, şadlıq üçün qurulmuş məclis kədərli notlarla başa çatdı. Məclis o axşam gecədən xeyli keçəndə qurtardığından mən Bakıya yox, Kaviyan ilə Mərdəkana getdim. Kaviyanın ailəsi şəhərdə havalar isti olduğundan şəhərdəki evlərinə köçməmişdilər.

Səhər Səkinə xanım məni görəndə çox sevindi: - "Yaxşı eləyib gəlmisən, deyirlər şəhərdə çox istidir, inşallah sentyabrda bizimlə birgə köçərsən" dedi. Bakının, xüsusən İçəri Şəhərdəki evimizin istisi məni o qədər narahat etmişdi ki, mən bu təklifə ürəkdən razı olub şəhərə köçənə qədər onlarda qaldım.

Mədinə Gülgün Pişəvəri ailəsinə çox yaxın idi, hələ Təbrizdə olarkən o ailəyə get-gəli var idi. Bakıya köçəndən sonra o, bəzən məni Pişəvərigilə aparırdı. Mən onlara gedəndə hər dəfə o, firqə rəhbərlərindən, generallardan Pişəvəri ilə söhbət etdiklərinin şahidi olurdum. Söhbət əsasən Pişəvərinin Moskvaya gedib Stalin ilə görüşməsindən olurdu. Hər dəfə də o, Bağırovun, "zəng edib demişəm, gözləyək, xəbər gələn kimi gedərsən" vədindən əsəbi halda danışırdı.

Bir dəfə Mədinə ilə mən yenə Pişəvərigildə idim. General Azər ilə general Pənahiyan gəldi. Biz durub getmək istəyəndə Pişəvəri mənə dedi: - Sən otur, bizim millətdən gizli söhbətimiz yoxdur. Söhbət Moskvadan gözlənilən xəbərdən başladı, general Azər dedi - "mən Moskvadan heç bir müsbət xəbər gözləmirəm.

Qəvam (İranın baş naziri) Moskvanı öz yalan vədi ilə aldatdı, Moskva milli hökuməti qurban verdi. Biz də sərhədləri açıb ölkəni işğalçılara təhvil verdik. Mən, neçə gün qabaq Bağırovla keçirilən görüşə qədər yeni bir fərman olacağına inanırdım, artıq o inam da yox oldu. ... Biz isə rayonlara paylandıq, əlimizdəki silah külüng və bel ilə əvəz oldu " (Mən Azərin bu alovlu, etiraz çıxışını dinlədikcə onun Xalxal döyüşündə düşmən güllələrinə məhəl qoymadan həmişə səngərdən çıxıb fədayilər qarşısında öndə getdiyi haqda xəbərləri xatırladım-Balaş)

Pişəvərinin ölümündən sonra Gəncədə və Şəkidəki fədai düşərgələri dayandırıldı, fədailər geri çağırılıb öz adi işlərinə göndərildi. Bu haqda düşünəndə adam belə qərara gəlir ki, bu fədai dəstələri məhz Pişəvərinin təkidi ilə yaradılmışdı. Pişəvəri öldü, düşərgələr də dağıdıldı. Bağırovun o günkü məhkəmə iclasından yadımda qalan onun 2-3 dəfə "Məni 4 yerə parçalamaq lazımdır" deməsi oldu. Fikirləşəndə ilk növbədə onun ətrafına toplanmış erməni cəlladlarının əli ilə öldürülən vətən oğullarının ölümünə çıxarılan hökmlərə onun imza atması və ya Moskvaya inanması, Azərbaycana, millətə edə biləcəyini etməməsi kimi suallar hər birimizi düşündürür. Məhkəmə son iclasında çıxarılan qərarda Bağırovun "Günahları" sadalanaraq onun güllələnməsini tələb edir (əslində o, Rusiyanın başqa şəhərindəki həbs düşərgəsinə göndərilmişdi).

S.C.Pişəvəri Azərbaycan Demokrat Firqəsinin mətbu orqanı "Azərbaycan" qəzetinin ilk sayını nəzərdən keçirərkən

Sualları içtimai-siyasi xadim, jurnalist-yazıçı İsmayıl Şəms cavablandırır

Sual: S.C.Pişəvəri ilə nə vaxt, necə tanış olmusunuz?

Cavab: əvvələn sizə təşəkkür edirəm ki, məni yaddan çıxarmırsız. O ki qaldı böyük rəhbərimiz, mərhum Pişəvəri ilə ilk görüşümə, o haqda yadımda qalanlar təqribən bunlardı: İndi neçənci ildir? 2005-ci il. (O, barmaqlarında hesablama apardıqdan sonra).

Dedi: deməli mən Pişəvəri ilə düz 61 il bundan əvvəl Tehranda "Ajir" qəzetinin kiçik otağında tanış olmuşam. O vaxt mənim 30 yaşım olar, ya olmazdı. Bizim yaratdığımız "Azərbaycan Cəmiyyəti" Pəhləvi dövləti tərəfindən qeyri-qanunu elan edildikdən sonra mən bir müddət Tehranda yaşamalı oldum. O vaxt Tehranda çox qəzet çıxsa da, onların içində məqalələrdəki kəskinlik, obyektivlik və demokratik ruhuna görə "Ajir" diqqətimi çox çəkdi və qərara gəldim ki, imkan olsa bunun naşiri ilə görüşüm. Belə də etdim. Qəzetin başında yazılmış ünvana getdim. Qapı açıq idi. Ağsaçlı bir kişi başını aşağı salıb "Ajir"-in növbəti nömrəsinə hazırlıqla məşğul olduğundan deyəsən mənim otağa daxil olduğumu da bilmədi. Sonra otağa gələn adam ağaye Pişəvərinin həmkarı Kərim Kəşavərzi adlı şəxs idi. O, Pişəvəriyə: "ağa seyid, qonağımız var" dedi. Pişəvəri başını qaldırıb, işdən bir anlığa ayrılıb, ayağa qalxdı, gülər üzlə: "Xoş gəlmisən təbrizli qardaş! Mən səni yaratdığın "Cəmiyyətdən" yaxşı tanıyıram, bərnamənizi xoşuma gəlmişdi". Biz salamlaşıb, şəxsən tanış olduqdan sonra ondan soruşdum: "ağaye Pişəvəri siz mənim təbrizli olduğumu hardan bildiniz?" O, cavabında: "üz qiyafəndən, üzündəki nurdan. Gözündəki mərhəmətdən".

Doğrusu mən təbrizlilər haqda deyilmiş bu xoş sözlərdən məmnun olsam da bir qədər utandım. O mənimlə elə söhbətə başladı ki, sanki məni əzəldən tanıyır və ürəyimdəkiləri elə bil oxuyurdu. O mənimlə söhbətində "Azərbaycan Cəmiyyəti"nə çox yüksək qiymət verdi. Onu gələcək mübarizə yollarını işıqlandıran İran məşəllərdən biri saydı.

Mən onun işinin çox olduğunu hiss edib "Ajir"lə bağlı, mübarizəmizlə əlaqədar, Azərbaycandakı siyasi durum və s. çox şey haqda öz fikirlərimi qısaca ona söylədim. Mən hiss etdim ki o, özü danışıb fikir söyləməkdən daha çox mənə qulaq asmaq, danışdırmağa meylli idi. Bizim ilk görüşdə söhbətimiz nə az, nə çox 1 saat 45 dəqiqə çəkdi.

Mən onunla və ağaye K.Kəşavərzlə xüdahafizləşəndə, ağaye Pişəvəri mənə: "bir dəfəlik getmə, tez-tez gəl. Mən səni başqa yoldaşlarımızla da tanış edəcəm" deyib əlimi sıxdı. Mən 10 gündən sonra yenə yolumu "Ajir"dən saldım.

Bu dəfə ağaye Pişəvərinin dövrəsində əvvəldən tanıdığım bir neçə nəfərdən başqa doktor Vəlizadəni, Məmi Nükəkəranini, doktor Salamulla Cavidi, Firudun İbrahimini, Məşədi Cəfər Kaviyanı və adlarını unutduğum bir neçə nəfər başqalarını gördüm. Sanki bunlar Azərbaycanın azadlığı haqqında məşvərətə toplanmışlar. Mən də onlara qatıldım.

Sual: Təbrizdəki görüşünüz necə olub?

İ.Şəms: Mənim S.C.Pişəvəri ilə sonrakı görüşüm 1944-cü ilin yazında Təbrizdə oldu. O, Təbrizdən 14-cü Məclisə vəkil seçilmişdi. Əgər müqəddəmlərin, seyid ziyaların, şahpərəst əyan-əşrəflərin hiyləgər əməlləri, maneə və işə saldıqları yüz min tümənlərlə pul olmasaydı, Pişəvəri 16 min səs əvəzinə 25-30 min səs qazana bilərdi. Təbriz əhli 16 min səslə onu Məclisə yolladı Məclisdəki "oğru və cinayətkar" (bu sözlər M.Müsəddiqə məxsusdur - İ.Ş.) Pişəvəriyə yol vermədilər

14-cü Məclisdəki şovinist abhavası ağaye Pişəvərini milli səmtə üz tutmağa daha artıq yönəltdi.

Sual: S.C.Pişəvərini Təbrizə çağıran oldu, ya özü gəldi?

İ.Şəms: Biz, Təbrizin azadlıq istəyən ziyalısı, müxtəlif zümrələrdən olan azadxahlar məşvərət və məsləhət etdik ki, bu vəziyyətə nə qədər dözmək olar! Qərarımız bu oldu ki ağaye Pişəvərini Tehrandan Təbrizə çağıraq. Bu haqda çox geniş və həyəcanlı yazılmış məktubu mən, ağaye M.Çavuşi və M.Vilai aparıb Tehranda Pişəvəriyə çatdırdıq.

Biz onu "Ajir" redaksiyasında tapdıq və məktubu təqdim etdik.

O, məktubu oxuyarkən gözlərindəki sevinci və sifətinə hopmuş ciddiliyi indi də unuda bilmərəm... Hər birimizə bir stəkan çay verildikdən sonra əməkdaşları çağırıb, "getməsəm anam Seyid Səkinənin südü mənə haram olar" deyib qəzetə aid tapşırıqları verdi və sabahdan işə gəlməyəcəyini onlara bildirdi. Biz həmin gün günortadan sonra Təbrizə qayıtdıq.

Ağaye Pişəvəri sabah axşam, səssiz-küysüz Təbrizə gəldi. Azadlıq istəyən qüvvələrin nümayəndələri ilə görüşdü, məsləhətləşdi və yeni bir firqənin yaradılması üçün işə başlandı.

Sual: "21 Azər" və Milli Hökumət haqda sizdən eşitmək maraqlı olar.

İ.Şəms: Firqənin yaranması, fəaliyyəti, Hökumət və s. ilə bağlı tarixçilərimiz, jurnalistlərimiz-həm dost, həm düşmən çox yazıblar və yəqin ki, bundan sonra da yazacaqlar. Odur ki, mən bu məsələyə toxunmuram, həm də çox danışmağa təqətim azdır.

Sual: Azərbaycan Milli Hökuməti dövründə siz hansı vəzifə daşıyıbsız və S.C.Pişəvəri ilə təmaslarınız olurdumu?

İ.Şəms: Firqənin yaranmasından süqutadək elə bir həftə olmazdı ki, müxtəlif məsələ ilə bağlı mən ağaye Pişəvəri ilə görüşməyim. Xəttim yaxşı olduğundan çox toplantıların surətcələsəsini (protokolunu) yazmağı mənə həvalə edərdi.

Ağaye Pişəvərinin təklifi ilə mən MK üzvlüyünə, qanun-əsası hazırlayan hüquq komissiyasına üzv olmuşam. Bu vəzifələr içərisində məni daha çox məşğul edən AMM orqanı "Azad Millət" qəzetinə baş redaktor təyin olunmağım idi. Bu münasibətlə ağaye Pişəvəri məni yanına çağıtdırdı.

Milli Məclisin sədri Hacı Mirzəli də onun kabinetində idi.

(Ardı səh. 6-da)